

SAMANTA TONG

POD ISTIM
KROVOM

Sa engleskog preveo
Igor Solunac

Beograd, 2024

*Posvećeno Martinu, Imi i Džeju.
Ni sa kim drugim ne bih radije živela pod istim krovom. Xxx*

1.

Robin je išla hodnikom do sobe strica Ralfa, putem koji je mogla da pređe zatvorenih očiju. Obično je sedeo u dnevnom boravku za štíćenike, pobeđujući prijatelje u kartama. Umesto toga, danas je stric sedeo na svom krevetu pored prozora, češljajući kosu, bez uobičajenog srdačnog osmeha.

Poljubila ga je u čelo kad se ukočeno pridigao, i posmatrala ga dok se spuštao u fotelju. Robin je znala da je bolje da ne nudi pomoć. Umesto toga, pružila mu je plastičnu kutiju pre nego što je sela nasuprot njemu. Stric je skinuo poklopac.

Uživao je u prvom zalogaju jednog od svojih omiljenih keksa a zatim uzdahnuo.

– Bolje da pređemo na stvar – rekao je i pružio joj pismo, razlog zbog kojeg joj je sinoć poslao poruku.

Pogled joj je preleteo preko lista. Pismo je bilo od Fejine komšinice, Blanš. Robin je dobro pamtila njenu ljubaznost. Dakle, Fej je skliznula niz... tavanaške merdevine? Talas čežnje uzdrmao joj je grudi. Robin se kao tinejdžerka bezbroj puta penjala tim merdevinama, i uvek su bile klimave. *Slomljeni zglobovi... modrice na rebrima... neće da prihvati nikakvu pomoć...* Šta je uopšte radila tamo gore?

– Kako je Blanš znala gde živiš? – upitala je Robin, ne podižući pogled s pisma.

– Fej joj je spomenula *Mos lodž*. – Dovršio je keks i spustio kutiju, a zatim se mučio da provuče kaiš sata kroz gajku. Robin je zanemarila stisnute usne kad se nagnula i pomogla mu.

– Tvrdoglava je kao mazga – nastavio je. – Ako mene pitaš, neće imati problema da ubedi bolnicu kako može da se snađe kad je sledeće nedelje budu otpustili. Pokušao sam da je pozovem i nateram da prihvati pomoć ustanova, da dobije potrebnu podršku, ali ne javlja se.

Osećaj nelagode pecnuo ju je iznutra i Robin je zurila u mrvice u stričevoj sedoj čekinjastoj bradi.

– Možda je ovo sudbina... ionako trenutno nemaš šta da radiš, s obzirom na to da si dobila otkaz. – Pogledao ju je i ona se prisilila na vedar osmeh, uprkos nemiru u stomaku. Otpremnina neće potrajati zauvek, a već su je nekoliko puta odbili na razgovoru za posao.

– Nemoj sada da mi ulepšavaš stvarnost, striče Ralfe, reci mi istinu.

– Ovo ti je prilika da se odmoriš u nacionalnom parku *Pik distrikt*, gde u jesen predivno opada lišće. – Podigao je obrvu. – Jesi li bolje?

Robin je odmahнула glavom. Ako bi se vratila tamo i ponovo se suočila s Fejinim prekornim pogledom i zajedljivim opaskama, osećala bi se kao dete.

– Zamisli mene kako živim s Fej. Ne bismo izdržale ni dve sekunde zajedno.

– Ali na nama je da se brinemo o njoj. Ona nema nikog drugog, obećao sam tvom ocu, kao brat bratu, da ću uvek paziti na nju.

Robin je sedela sasvim mirno. – Ozbiljan si, zar ne? A zašto ja nikad nisam saznala za to?

– Nisam mogao da ti kažem kad si bila mlađa jer si bila toliko kivna na sve. Nisam želeo da pobegnesh i od mene. – Glas mu je omekšao. – Kad je Alan umro, to je bilo kao da sam nasledio njegovu porodicu, snahu i bratanicu – koje su postale mnogo više od toga. Ne bih ništa promenio, osim što bih želeo da mi je brat i dalje živ – i da ti i tvoja majka izgladite odnose. Obe ste tvrdoglave kao mazge.

Robin je zadrhtala. Nije bila nimalo nalik Fej. – Ne mogu da idem u Stoundejl.

– Ne možeš ili nećeš, gospođice?

I dalje je razgovarao s njom kao da nosi fiksnu protezu i da joj je centar sveta lista *Top 40* nedeljom uveče i rubrika „Draga Debi“ u časopisu *Devojačka scena*, pa je na trenutak poželela da se vrati u tinejdžerske godine i ponovo bude ta devojkica. Robin je odmahнула glavom. Nije bilo povratka. Uzela je još jedan keks i stavila ga celog u usta.

Stric Ralf je ponovo posegnuo za kutijom, ali su mu prsti zadrhtali. – Molim te, dušo, meni za ljubav – ne mogu da izneverim Alana.

Te noći, u svom stanu, Robin je pokušala da se opusti uz omiljenu emisiju takmičenja u plesu, ali je uglađeni, bleštavi nastupi nisu očarali. Na silu je pojela salatu od lososa, uobičajeni subotnji obrok. Kako se približavalo jedanaest sati, izvadila je opremu za teretanu – nedeljno jutro uvek je značilo sat vremena na traci za trčanje. Sledećeg dana se očekivala kiša, pa je pretražila mali, kvadratni dnevni boravak tražeći kišobran, ali i pored svoje urednosti nije mogla da ga pronade. Nakon što je dva minuta prala zube, Robin se svukla. Garderoba joj je sva bila uštirkana i sivosmeđa, sa onim neupadljivim a efikasnim izgledom koji je s godinama usavršila.

Legla je u krevet i razmišljala o onome što je stric Ralf tražio od nje. Pre nego što je otišla obuhvatila mu je šaku – onu koja joj je toliko pomogla tokom godina, brišući suze osujećenosti tinejdžerskih dana, popunjavajući obrasce dok je učila kako da otvori bankovne račune, ruku koja je čvrsto držala njenu dok ju je vodio do oltara.

Robin je pokušavala da mu se oduži kako je bivala starija, da otplati dug koji on nikad nije spominjao – isprva sitnicama,

poput povremenog pripremanja večere, a zatim su se – kako je vreme prolazilo – ukazale značajnije prilike. Negovala ga je kad je imao bronhitis i ponekad bi išao na odmor s Robin, njenim suprugom Todom i njihovom ćerkom Amber, pre nego što se njihov brak raspao. Poslednjih godinu ili dve ga je šišala, iako to možda i nije bila neka naročita usluga.

Robin nije videla majku otkad se Amber rodila, već osamnaest godina. Stric Ralf je u poslednje vreme izgledao tako umorno; koliko li je Fej ostarila? Ili je vreme prema njoj bilo blaže, kad više nije imala napornu ćerku u blizini? Kad se prvi put preselila kod strica, Robin je jedva mogla da ga pogleda jer je toliko ličio na svog brata, njenog tatu, sa istom rupicom na bradi i blagim glasom. Odbegla tinejdžerka o kojoj se starao sigurno mu je otežala život.

Okrenula se na stranu i obgrlila kolena, žmirkajući kroz tamu ka kaktusu pored kreveta.

– Dobro je što ti nije potrebno često zalivanje – prošaputala je. – Idem na odmor u *Pik distrikt*, tamo je opadanje lišća u jesen predivno.

2.

Robin je sedela u autu ispred broja šesnaest u uličici Parejdrou, pokušavajući da natera sebe da izađe. Možda je trebalo da telefonira i javi majci da dolazi. Blanš nije želela da Fej sazna kako je napisala pismo, pa ne bi ni zucnula. Vedrija strana priče bila je da, ako Robin sad ode, Fej ne bi ni znala da je dolazila.

Otvorila je vrata automobila, a zatim ih ponovo zatvorila. Nedeljni saobraćaj nije bio loš, ali osećala se iscrpljeno. Poseđela je još nekoliko trenutaka, pre nego što je stisnula šake i izašla. Ulazna vrata i dalje su bila zelene boje staklenih boca. Pogledala je niz ulicu i ugledala niz spojenih dvospratnih kuća, kakve su se mogle naći u bilo kojoj ulici u selu. Prišla je kapiji, otvorila je i prešla malo betonsko dvorište pored dve kante za smeće s točkovima. Bez prednjih bašti, kuće su gledale pravo na ulicu. Robin je pokucala na vrata. Htela je da se vrati u auto i provoza po selu, ali to je već dvaput učinila, oba puta pročitavši kameni znak ispred mosta nad rekomb Šipvoš, na kojem je pisalo *Stoundeji, zahvalno selo*.

Kad je ponovo zakucala, začuo se lavež. Fej ne bi volela da komšije imaju psa. Međutim, lajanje se pojačalo. Je li moguće da Fej ima psa? Ma, nema šanse! Klizni lanac je zazveckao s druge strane vrata. Srce joj je zalupalo jače kad su se otvorila i francuski buldog s velikim ušima kao u slepog miša isturio naborani nos napolje, šapama trupkajući kao bubnjar koji maršira.

– Mesto, momče – rekao je glas.

Pas boje škriļjica povukao se iza mornarskih papuĉa s mrzovoljnim izrazom na licu. Dve Źene su podigle pogled u isto vreme.

Pogled na Fej gotovo je izbacio Robin iz ravnoteŹe.

Njena majka je nekad bila viša. U meĉuvremenu se pogrbila, smeĉa kosa joj je posedela, a koŹa oko usta se naborala. Oĉi iza naoĉara bez okvira delovale su ogromno, i bile jedini deo nje koji je porastao. Fej je uzdahnula i naslonila ruku bez gipsa na zid. Bordo dŹemper se slagao s pantalonama, ali nije bio pravilno zakopĉan i polovina kragne bluze se podigla. Kratka kosa delovala je neuredno.

– Źta traŹiš ovde? – pitala je, teško dišući.

– Ćula sam za tvoju nezgodu.

– U savršenom sam stanju – odbrusila je majka i trznula se, ponovo prebacivši teŹinu na dovratak. – Ti izgledaš kao da bi ti dobro došao pravi obrok.

Suviše debela, suviše mršava, nikad savršena. Nešto se ipak nije promenilo. Robin je ĉekala, gledajući majku u oĉi, dok je Fej brzo treptala, a onda se pomerila u stranu. Robin joj je, oklevajuć, rukom pokazala da krene i zatvorila vrata dok je Fej s leve strane odšepala u dnevnu sobu. Dostojanstven stav koji je uvek imala je nestao. Pre nego što je ušla, okrenula se i bacila oštar pogled ka ĉerkinim stopalima. Kad se izgubila iz vida, Robin je izula cipele i stavila kljuĉeve od auta u jednu od njih. Zatim je krenula za majkom.

Robin nije bila u Stoundejlu od 1989. godine, kad je pobegla. S Julom. Svojim prvim deĉkom. Sad nije Źelela da misli na njega. Zaustavila se na pragu dnevne sobe i nije mogla da prikrije oseĉaj razoĉaranja. Nameštaj je sad bio od svetle bukovine umesto od tamnog mahagonija, a kamin na ugalj zamenjen je elektriĉnim. Bilo je glupo oĉekivati da sve izgleda isto. Zidovi su bili obojeni u neŹnu, pomalo izbledelu boju nane, umesto starih, smelijih cvetnih tapeta, a svetao laminat

nalazio se tamo gde je nekad bio tepih sa indijskom cvetnom šarom. Udobna garnitura iz tri dela je nestala, a umesto nje je ispod isturenog prozora stajala otmena sofa, iako pomalo izlizana s prednje strane. Prozorsku dasku je umesto buketa karanfila, koje je tata kupovao svake nedelje, krasila uvela biljka. S leve strane odmah do vrata stajala je zelena fotelja i još jedna s desne strane, uz suprotan zid, pored ormarića od bukovine sa urednom gomilom časopisa *World vikli* na vrhu, kao i daljinskim upravljačem. Fej se obazrivo spustila u fotelju s desne strane, a pas joj je strpljivo sedeo pored nogu dok se nije udobno smestila a onda joj je skočio u krilo.

Fej mu je milovala uši i tapšala ga po leđima. Robin se trudila da ne zuri.

Jedini tragovi života koji je nekad znala bile su slike na zidovima – slika mosta Šipvoš i lepi akvarel vaze s mirisnom grahoricom, zaboravila je na to. Iznad ormarića od bukovine stajala je fotografija njenih roditelja ispred Crkve Svih Svetih, na dan njihovog venčanja. I... oh... fotografija Robin na kraju osnovne škole, kad je bila sva pegava i kovrdžava.

– Nisi više pričljiva kao nekad – rekla je Fej. – Šta je bilo? Maca ti je pojela jezik?

Oštar glas, više nalik onom kojeg se Robin sećala, prenuo ju je iz misli. Međutim, i dalje nije mogla da progovori, uspomenne su je gušile. S krajnje desne strane, iza trpezarijskog stola i stolica, velika polica za knjige zamenila je stari velški kredenac ispunjen tatinom zbirkom malih starinskih mesinganih zvona. Na gornjoj polici stajala je slika s mora s jedinog odmora koji su proveli u inostranstvu. Bila je tako uzbuđena što ide u Španiju, čak je i Fej tamo uživala, brčkajući se na talasima. Robin jedva da je prepoznavala bezbrižnu ženu u bikiniju koja šeta plažom u Malagi. Slika je prikazivala restoran na plaži u koji su često odlazili.

Sela je u fotelju i zakopčala jaknu do vrha. – Ova soba je drugačija.

– Vreme ne stoji u mestu samo zato što ljudi odlaze.

Fej je i dalje nosila burmu, i dalje povlačila uvo kad je nešto izbaci iz ravnoteže. Međutim, ružičasti lak za nokte bio je okrnjen, a obrve je trebalo srediti. Sitne pojedinosti koje je Fej nekad smatrala značajnim.

– Stric Ralf kaže da si slomila zglob i povredila nekoliko rebara.

– Otkud on to zna?

Izgedala je tako sitno, kao da su joj decenije iscrple snagu, kao da se pas stara o *njoj* umesto obrnuto.

– Robin?

– Hm... možda ti je on upisan kao najbliži srodnik? Možda je bolnica...

– Nisu imali pravo – odvrtila je Fej ljutito. – Zašto mi nije rekao da prolaziš kroz Stoundejl?

– Pokušao je da te pozove, ali nisi se javljala.

– Ovo nije baš zgodno – rekla je grubo. – Zašto si *zapravo* ovde?

Robin je ponovo pogledala fotografiju s venčanja. – Ovde sam da bih bila s tobom dok ne budeš mogla sama da se snađeš.

– Hoćeš reći da ćeš *ostati* u Stoundejlu? Tek tako? – Obrazi su joj se zarumeneli. – Da si se javila, mogla sam da te poštedim puta.

– Pa, ne javljaš se na telefon. Trebaće ti pomoć oko kupovine, nameštanja kreveta, vođenja tog psa u šetnju.

– Zove se Huver.

Robin je ustala i otišla u trpezariju, a zatim u kuhinju, zanemarujući Fejin glas iz dnevne sobe koji ju je pitao šta traži. Ormarići su bili poluprazni, a ono malo proizvoda unutra bile su jeftinije marke. Venecijaneri nisu bili podignuti, a imali su i pokoju mrlju.

Nekoliko minuta kasnije, vratila se i upalila rasvetu u dnevnoj sobi. – Frižider ti je gotovo prazan, mleko se pokvarilo, a pseći keksići su prosuti po podu.

Fej je raširila nozdrve. – Ako si došla samo da bi pridikovala, možeš odmah da odeš. To nema nikakve veze s tobom. Sama ću se pobrinuti za svoje stvari, hvala lepo. – Pokušala je da ustane, ali se ponovo trznula.

Tinejdžerka Robin bi najradije zalupila vrata na izlasku. Umesto toga, zatvorila je oči i načas duboko udahnula. – Ne, to me se ne tiče, u pravu si, ali mislim da neću morati da ostanem duže od nekoliko nedelja. Ne čudi me što ti je ova situacija teška. – Biće potrebno izvesno vreme da se Fej navikne na pomisao kako joj je potrebna pomoć. – Da li u gostinskoj sobi još postoji krevet?

– Molim?

– Gostinska soba, da li ima...

– Čula sam te i prvi put, nisam gluva. Sad bi da se useliš nazad u ovu kuću? Ovo više nije tvoj dom.

I nije to već jako dugo. Za Robin to nije bio dom već nedeljama pre nego što je otišla, sve vreme otkako je tata umro.

– Šta ako ti nešto bude hitno zatrebalo u toku noći? Vidi, koliko mogu da zaključim, ili ja ili potpuni stranac, na tebi je. – Robin je prekrstila ruke, obuhvativši prstima struk.

– Ne trebaju mi nikakve usluge – promrmljala je Fej.

Robin je ponovo sela naspram nje i protrljala vrat. – Znam da te je ovo malčice iznenadilo, ali neću ti smetati. Sređivaću kuću, kuvati, uzimati recepte, brinuti se... o Huveru.

Pas je podigao uši i protegao se pre nego što je otrčao u hodnik.

– Zašto si zaista ovde, Robin? Zbog novca? Potreban ti je besplatan smeštaj? – Fejin ton je bio hladan isto kao i podsmeh na njenom licu.

Robin se ugrizla za usnu.

– Oh, pogodila sam pravo u metu, zar ne?

Bio im je potreban tata – bez njega nijedna nije umela da se suzdrži. Neprekidno su se kačile, ali saznanje da će on uvek biti kod kuće u šest nekako ih je obuzdavalo, pomagalo im da

upravljaju svojim problematičnim odnosom i zbog njega su se, koliko su mogle, ponašale uljudno. Osim ako je bio na putu, kada bi se Robin trudila da se drži podalje od kuće.

– Kako ti je onaj tvoj muž?

– Slušaj, misli šta hoćeš. Čim ti skinu gips s ruke vratiću se u London. Tata je bio razložen čovek i složio bi se da je ovo najbolje rešenje, zar ne misliš tako?

Fej ju je posmatrala na tren, a zatim skrenula pogled ka vatri. – Prošlo je tridesetak godina otkad si živela ovde. Ne možeš tek tako da vratiš vreme.

– I ne pokušavam.

– Samo idi, Robin.

Huver se vratio, držeći Robinine ključeve od auta u ustima. Prišao je ležaljci i ispustio ih kod njenih nogu. Fejine usne su se trznule.

Poslednji put su se srele pre skoro dve decenije, kad se Amber tek rodila. Postporođajni hormoni verovatno su naterali Robin da pristane na predlog strica Ralfa da Fej vidi unuku, nadajući se kako bi to mogao da bude prelomni trenutak. Umesto toga, susret ju je samo podsetio na to koliko je želela da tata upozna njenu malu devojčicu i kako ga je naposletku, na dan sahrane, Fej izneverila.

Robin je sedela na ivici sofe, želeći da se nalazi bilo gde osim tu, ali pitala se kako će se Fej hraniti i kupati ako ona ode. Je li možda živela u ovom stanju i duže nego otkako je pala? Da li se iko osim Blanš brinuo o njoj? A tu je bilo i zabrinuto lice strica Ralfa, osećaj da mu Robin beskrajno duguje...

– Posteljina iz gostinske sobe je u kutiji na tavanu – rekla je Fej, ne gledajući je.

Robin je zadrhtala pri pomisli na odlazak tamo gore. – Šta si radila kad si pala?

Fej je slegnula ramenima. – Odlazim gore dvaput godišnje da zamenim zimske i letnje jorgane. Ne uključujem noću grejanje, a poslednjih nekoliko nedelja je zahladnelo.

Robin je klimnula glavom i izašla napolje da donese prenosivi hladnjak sa osnovnim namirnicama koje je ponela. Skuvala je čaj, ostavila šolju pored Fejine stolice pre nego što je ponovo izašla napolje. Fej joj je doviknula da zatvori vrata dnevne sobe kako bi zadržala toplotu. Robin je raspakovala prtljažnik i odnela svoje stvari u gostinsku sobu. Kad je ušla i upalila svetlo, stomak joj se zgrčio. Više nije bilo tatinih zbirki s buvljaka, džepnih satova, kutija sa olovkama i starinskih modela aviona, oh, ni one prelepe ukrasne figurice crvendaća.¹ Bila je zlatne i crvene boje s detaljno izrađenim perjem, ali je imala veliko oštećenje na kljunu. Međutim, tata je rekao da zaslužuje mesto na izložbi jer su crvendaći toliko divne ptice s mnogo jedinstvenih osobina koje ih zaista čine posebnim. Njih dvoje su se silno smejali zabavnim činjenicama, kao što je da mladunče crvendaća može da pozeleni ako pojede previše gusenica.

Soba je bila prefarbana u bledoljubičasto, a površine su bile čiste. Uprkos hladnoći napolju, otvorila je prozor i stajala tamo neko vreme. Zavesa na prednjem delu kuće prekoputa su se nabrale. Robin je prešla rukom preko prozorske daske. Kad je bila mala, tata bi je podigao neposredno pre spavanja, kako bi mogla da broji zvezde. Možda je mislio da će je to umoriti.

Robin je gledala kuće prekoputa s krovovima od škrljca i niskim strehama, uskim zabatima i malim vratima koja su vodila na trotoar. Njihove ravne, jednostavne linije tačno su odražavale njihovu kuću. Tata je govorio kako su građene tako da preovlađuje čvrstina, što će reći da su prozori bili mali u poređenju sa zidovima od krečnjaka. Njen novi život u malom stanu, bez Toda i Amber, delovao je kao da preovlađuje praznina u odnosu na čvrstinu – prazan i bez temelja. Pokušala je da ispuni vreme poslom i hobijima nakon razvoda, a tišinu je ispunjavala pevušenjem i televizijom. Stan je bio jeftin jer je

---

¹ Engl.: *robin* – crvendać. Igra reči jer se i glavna junakinja tako zove. (Prim. prev.)

gledao na prugu, ali je to mesto za nju bilo neprocenjivo jer je u podrhtavanju od vozova koji prolaze bilo nečeg utešnog.

Nagnula se napred da baci pogled niz Parejd rou. Desno je prošla pored pivnice *Beli jelen*, nekoliko vrata niže. Obnovili su je u tjudorskom stilu, a ispred je stajala tabla koja je reklamirala otmene koktele za Noć veštica. Tata je voleo tu pivnicu baš takvu kakva je, sa šarenim tepihom koji se nije slagao s prugastim tapetama, i gromoglasnim džuboksom, uz koji su redovni gosti često pevali. Pogledala je u nokte, nalakirane bezbojnim lakom, kao bež pantalone s faltama. Takođe je voleo njenu upadljivu šminku, bluze s naborima, šarene *ra-ra* suknje. Toliko puta je sedela napolju u njegovom ford granadi nakon što bi došao po nju kod Tare, ili bi posetili neki od njihovih omiljenih buvljaka. Smišljala bi izgovore da ostane napolju u kolima, ćaskajući i smejući se s njim.

Robin se iznenadila kad je videla kako je mala biblioteka pored Crkve Svih svetih zatvorena. Međutim, s druge strane reke Šipvoš, pored šume i preko parka, osnovna škola *Stoundejl* i dalje je napredovala i izgradili su novo krilo. Kad se provezla pored nje, Robin se prisetila drečavih školskih uniformi boje senfa. Nije mogla da poveruje kako u centru sela i dalje posluje *Čajdžinica 1960*, odmah pored prodavnice telefona. Gradska većnica je i dalje stajala ponosno, povučena iza jednostavnog ukrasnog vrta i fontane, s dve klupe smeštene sa obe strane. Otvorena je nova knjižara u uskoj glavnoj ulici, izlozi su bili puni bundeva, a prodavnica ploča je nestala, zajedno s prodavnicom video-kaseta i kladionicom. Stoundejl je sad imao savremenu frizersku radnju i prodavnicu sportske odeće, kao i prodavnicu slatkiša, odmah pored gradske većnice.

Ona i njeni prijatelji obično su kupovali slatkiše na meru u *Vulvortsu*, od milošte zvanoj *Vuliz*, ali ni nje više nije bilo.

Seoce se nije moglo nazvati posebno slikovitim, posedovalo je izvesnu praktičnost, gotovo osećaj manjeg grada, uprkos drveću, reci i *Pik distriktu* u pozadini.

Tapkanje nogu joj je privuklo pažnju. Huver je skočio na dušek. Nakrivio je glavu, a velike uši su mu se pomerale poput trouglastih satelitskih antena. Krenula je da izađe iz sobe i zaputila se ka tavanu – što pre opere posteljinu, to bolje. Ipak, zaustavila se ispred dovratka – rezovi su još bili tu i prešla je prstom preko udubljenja. Svake godine, na njen rođendan, tata je beležio koliko je porasla.

Robin je povukla merdevine s tavana, mršteći se na škripu metala. Fej je pozvala Huvera i on je požurio niza stepenice. Lako se popela, kao što je to činila stotinama puta ranije. Pipala je da pronađe prekidač, dok su joj telom prolazili trnci kao da ju je drmnula struja. Kako je mrak iščezavao, Robin se uspinjala.

3.

Robin se popela na daščani pod tavana i brzo se uspravila, proučavajući kutije koje su nekad stajale poređane po abecednom redu, tata ih je lepo obeležio, ali sad je vladao sveopšti ru-svaj. Hodala je unaokolo, naprežući se da vidi je li neka kutija označena s *Robin* – ostavila je toliko stvari iza sebe.

Nije mogla da pronađe ništa sa svojim imenom, a ne mogavši više da odoli, bacila je pogled na zid tavana s leve strane, deo koji je izgledao malo drugačije od ostatka prostora. Tata, koji je bio građevinar, napravio je na tavanu prijatnu sobicu za sebe, mesto koje su u šali zvali njegovom šupom, sa stočićem na kojem je glačao i popravljao kolekcionarske predmete koje su kupovali. Ako vam niko ne bi rekao da ta sobica postoji, ne biste ni znali. Čak je uveo struju za osvetljenje i grejač. Vodio ju je gore otkako zna za sebe i volela je da kroz krovni prozor gleda u noćno nebo. To je činilo nestanke struje tokom sedamdesetih još uzbudljivijim, jer su umesto sveća imali mesec, a ona se osećala vrlo odraslo pošto bi joj tata dopuštao da ostane budna do kasno u noć.

Kad je Robin krenula u srednju školu i odnos između nje i Fej se pogoršao, čeznula je za mestom na koje bi mogla da pobegne, i bila je oduševljena kad joj je, jednog Božića, tata otkrio poklon – preuredio je deo tavana u spavaću sobu za nju. Bilo je to tajno mesto, skriveno za sve osim njih troje, a kasnije znano i najboljoj prijateljici Tari i Robininom prvom dečku, Julu. Tata je rado preselio svoju „šupu“ u gostinsku sobu. Robin se nije

iznenadila što Fej nije prigovarala, i podozrevala je da majka više voli da joj ćerka bude skrivena na tavanu.

Gajila je slabu nadu kako bi ih, ukoliko je Fej sačuvala išta od njenih stvari, možda mogla pronaći upakovane tamo. Robin je bila previše ponosna da bi nakon što je otišla tražila od Fej da joj pošalje bilo šta. Dok je gurala deo zida s kvakom na drugoj strani, jeza joj je prošla niz ramena, kao da će se svakog trenutka Jul i ona smestiti na njen krevet i iskoristiti priliku da se krišom ljube. Ili da će s Tarom stajati ispod krovnog prozora kao pod reflektorom, pretvarajući se da su pop zvezde dok pevaju najnoviju pesmu benda *Kalčer klab*.

Čvrsto je zatvorila vrata za sobom i opet se stresla pre nego što je pritisnula prekidač s desne strane. Svetlo se upalilo.

Robin se blago zavrte u glavi.

Poput fotografije iz prošlosti, njena soba ostala je zarobljena u osamdesetim, kao vremeplov.

Nije čak izgledala ni prašnjavo, a boje i samopouzdanje su i dalje iskakali na sve strane. Skljokala se na krevet, a prekrivač s geometrijskim šarama bio je hladan na dodir. Poster na zidu u dnu kreveta i dalje je pokazivao Boja Džordža, prekrštenih ruku, kako opušteno gleda u njenom pravcu sa onim šeširom. Videla ga je mnogo puta na koncertima. Još nekoliko pevača pravilo mu je društvo na posterima po ostalim zidovima, poput Alison Moje i grupe *Tomson tvins*, a tu je bio i veliki poster grupe *Vem!*

Drhteći, osvrnula se po sobi. Ah da, njen garderober bio je naspram kreveta, odmah s desne strane kad se uđe. Nameštaj u sobi bio je beo, na sklapanje, tata ga je kupio u nekadašnjoj prodavnici *MFI*, kao i police, tri reda duž jednog zida. Velika prednost krovnog prozora bila je u tome što je imala četiri cela zida koje je mogla da prekriva drangulijama. Robin je zastala da pogleda isečke iz novina koje je lepila, ono što tinejdžeri danas drže u telefonima, kao što su članak o *Bend ejdu* i članak iz časopisa o raspadu *Kalčer klaba* – iscrtala je tužne smajlice po njemu. Na

listu A4 formata, iščupanog iz beležnice, ispisala je stihove pesme „Lovecats“ od grupe *Kjur*. Stih o tome kako je devojka neverovatno lepa bio je zaokružen crvenom bojom, a ona je drhtavim prstom prešla preko njega. Jul je to zaokružio. Osmehnula se papiru kao da je on, i na trenutak poželela da je tu.

A onda se setila šta se desilo između njih i više nije.

Iza njenog kreveta, s leve strane, nalazio se toaletni stočić koji je volela, sa ogledalom u obliku zvezde, koji su tata i ona pronašli na buvljaku. Kako je mogla to da zaboravi? Robin je prišla i sela na nisku stolicu, pogledala se u ogledalo i videla ženu u koju se pretvorila, a koja nije imala mnogo sličnosti s devojkom zaljubljenom u modu, sendviče i kupovinu na nekadašnjoj pokrivenoj pijaci *Afleks palas*. U stanu bi povremeno okrenula glavu od ogledala u hodniku, jer kad je bila umorna u njemu bi ogledala Fej.

Na pet mesta na ogledalu nalazila se zalepljena po fotografija... Robin se nagnula napred i proučavala sliku nje i Tare u diskoteci, obe su bile obučene kao Adam Ant, u mornarske kostime – samo malo svečanije od onih koje je sad nosila na žurkama. Na toaletnom stočiću stajala je hrpa šarenih gumica za kosu i gomila časopisa – *Samo sedamnaest*, *Džeki* i desetine brojeva njenog omiljenog – *Devojačka scena*. Uzela je jedan i odmahнула glavom dok je čitala stranicu „Draga Debi“. Ona i Tara su krišom čitale primerke Tarine rođake, smejući se dok bi se udubljivale u pisma. Kad su bile dovoljno stare da ga same kupuju, proučavale su probleme u seksu kao da im čitanje saveta daje iskustvo. Nije ni znala da ni sa četrdeset osam godina još neće imati sve odgovore.

Robin je pritisnula časopis na grudi, a on ju je grejao iznutra poput termofora. Povremeno bi prelistala neki od Amberinih časopisa – tinejdžerke su i dalje želele da saznaju štošta o zaljublivanju i menstruaciji, ali i o slanju golišavih slika, zlostavljanju na internetu i promeni pola. Toliko toga se promenilo otkako je

živela u ovoj sobi. Ipak, na neki način možda i nije – tinejdžerke su uvek imale muka sa identitetom i pitanjem uklapanja.

Dok ga je vraćala, Robin je u dnu gomile primetila pregršt papira na linije ispisanih hemijskom olovkom. Izvukla je polovinu, pročitala nekoliko redaka i nasmešila se. Obožavala je da piše kratke priče, a engleski joj je bio omiljeni predmet u školi. Kako je sazrevala, pokušavala je da piše vruće ljubavne zaplete, a Tara ih je kritikovala. Toliko bi se smejale pokušavajući da smisle razne načine da opišu delove tela. Izvukla je još papira i ispod njih je na pod ispaao list otkucan pisaćom mašinom. Uz ubrzane otkucaje srca, Robin ga je podigla. Da li je to neki od odgovora iz rubrike „Draga Debi“? Pažljivo je poravnala naborre. Napisala im je brojna pisma, a odgovori koje je dobila su je umirili u vezi s mnogo čime o čemu bi svaka druga tinejdžerka pitala svoju majku. Nekoliko trenutaka nije mogla da prestane da bulji u hartiju.

Robin je ustala, želeći da ostane tu satima, prelistava knjige i otvara fioke u dnu starog kreveta. Izvukla je iz kante za smeće izbleđeli, crveni omot od *tofos* bombona – više nisu mogle da se kupe. Držala ga je na trenutak, kao da je dragocen. Knedla joj je zastala u grlu. Ova spavaća soba bila je kao susret sa starijim prijateljem. Robin je pažljivo vratila omot u kantu. Popela se na krevet, baš kao što je to uvek radila, i oslanjajući se na jednu nogu, posegnula za prozorskim oknom i otvorila ga centimetar. Kao i ostatak sobe, nije bio prašnjav koliko je očekivala, ni posle više od trideset godina. Zatim je legla, stavila ruke iza glave i zagledala se u staklo i prve večernje zvezde koje su se pojavljivale. Sklopila je oči na trenutak, pretvarajući se da će tata svakog trena doviknuti s merdevina kako je večera skoro gotova, a posle toga će moći da uglančaju najnovije mesingano zvono koje su kupili tog vikenda. Osećala se udobno kao da je pod pokrivačem i pevušila je „Karma Chameleon“, ljuljuškajući stopala levo-desno u ritmu.

*Robin Vilson,
Parejd rou 16,
Stoundejl,
Širi Mančester
oktobar 1984.*

*Draga Debi,
FRIZURA MI UNIŠTAVA ŽIVOT!*

Možda ovo ne deluje kao veliki problem, ali meni se čini kao da je kraj sveta. Kao nagradu, mama moje najbolje drugarice nas je odvela u otmeni frizerski salon i pristala sam da mi naprave sasvim drugačiju frizuru. Prekratka je i rasplakala sam se kad sam došla kući. Tata kaže da mi stvarno dobro stoji, ali devojčica iz škole koja je uvek grozna prema meni prasnula je u smeh.

A dečko koji mi se sviđa video me je u farmerkama za vikend i rekao kako više ne izgledam kao devojčica. Sada me sigurno nikad neće pozvati da izađemo. Trebaće sto godina da mi kosa ponovo poraste i to me je stvarno smorilo. Imaš li neki savet? Molim te, pomози.

Robin, 12 godina

*Devojačka scena
Ulica Gover 41,
London*

Draga Robin,

Oh, potpuno te razumem, svaka žena se bar jednom u životu tako oseća zbog frizure, ali srećom postoji jednostavno rešenje. Nabaci najbolji osmeh! Najprivlačnija stvar kod bilo koga je samopouzdanje. U svakom slučaju, sigurna sam da je tvoj tata u pravu i da izgledaš vrlo otmeno. Ta neljubazna devojčica bi se verovatno smejala bilo kojoj frizuri, čak i onoj koja ti se dopada.

Što se tiče tog dečka, oduvek sam mislila kako je dobra veza ona u kojoj par prihvata jedno drugo onakve kakvi su. Možda ćeš odlučiti da vikendom nosiš suknju dok ti kosa ne poraste, ako to nije velika cena da zadržiš njegovu pažnju. A možda ti njegova reakcija pokazuje da nije pravi momak za tebe!

*Sve najbolje,
Debi*

Beleška o autoru

Samanta Tong je autorka dvadeset bestselera i nagrađivanih ljubavnih romana. Živi u Mančesteru s porodicom.

**Knjige Samante Tong u izdanju
Izdavačke kuće TEA BOOKS d.o.o.
(digitalna i/ili štampana izdanja)**

Jedno dobro delo
Pod istim krovom